

Warszawa, dnia 27.01.2021 r.

**KOMISJA WSPÓLNA RZĄDU I SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO
STRONA SAMORZĄDOWA**

**Pan
Michał Dworczyk
Szef Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów**

dot. Stanowisko ogólnopolskich organizacji i samorządu terytorialnego wchodzących w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciwko COVID - 19

Szanowny Panie Ministrze,

ogólnopolskie organizacje samorządowe wchodzące w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zwracają uwagę na konieczność podjęcia pilnych działań, usprawniających realizację Narodowego Programu Szczepień.

Samorządy terytorialne nie ponosząc odpowiedzialności za wykonywanie szczepień, podejmują jednak wiele działań wspierających mieszkańców w zabezpieczeniu się przed COVID – 19.

Z praktyki realizacji transportu osób do punktów szczepień, zadania zleconego gminom przez wojewodów, wynikają zgłaszane niżej postulaty do administracji rządowej.

Ich spełnienie uważamy za konieczne dla usprawnienia Narodowego Programu Szczepień, który aktualnie realizowany jest w sposób odbiegający od oczekiwań społecznych.

1. Kolejny raz zwracamy uwagę, że zawarte w decyzjach wojewodów stawki za przewóz osób są całkowicie nieadekwatne do rzeczywistych kosztów związanych z wykonywaniem zleconego zadania.

Przypominamy, że zgodnie z art. 49 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań, przy tym dotacje celowe, o których mowa, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczonych zadań.

Tymczasem, wojewodowie przyjmując wycenę kosztów usług transportu osób do punktów szczepień nie opierali się na obiektywnych kryteriach, rzeczywistych kosztach gmin (w zależności od ich specyfiki) oraz nie uwzględnili wszystkich składników kosztów tych usług.

W największym stopniu niedoszacowany jest przewóz osób powyżej 70 roku życia, mających obiektywne i niemożliwe do przewyciężenia we własnym zakresie trudności w samodzielnym dotarciu do najbliższego miejsca zamieszkania punktu szczepień.

Nierozwiązana jest też kwestia kosztów transportu, w sytuacji skierowania na szczepienie poza granice gminy (czasami są to odległości, wynoszące ponad 75 km w jedną stronę), w szczególności w sytuacjach, gdy skierowania takie wynikają z braku wolnych miejsc w punktach szczepień, położonych w bliższej odległości czy w gminie pobytu pacjenta.

Mamy więc z jednej strony niedoszacowanie wysokości dotacji na realizację zadań zleconych (co stoi w sprzeczności art. 167 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), a z drugiej brak możliwości dofinansowania tych zadań z dochodów własnych gminy (co potwierdza liczne orzecznictwo sądów administracyjnych i opinie regionalnych izb obrachunkowych).

Postulujemy o zwiększenie stawek ryczałtowych za transport do punktów szczepień z uwzględnieniem zróżnicowania ich wysokości od liczby mieszkańców, specyfiki lokalnej samorządu, kalkulacji kosztów zabezpieczeń przed COVID 19 dla osób transportowanych i transportujących oraz kosztów dezynfekcji pojazdu.

2. Zwracamy uwagę na potrzebę zróżnicowania wysokości dotacji celowej na opłacenie kosztów działania gminnych koordynatorów do spraw szczepień. Naszym zdaniem błędnym jest ujednoczenie kwoty 3 tysięcy złotych ryczałtu miesięcznie dla wszystkich gmin bez względu na liczbę ich mieszkańców. Prosimy o rozważenie propozycji stawki 3 tys. dla gmin do 20 tys. mieszkańców; 6 tys. dla gmin od 20 do 50 tys. mieszkańców oraz 3 tys. za każde następnie 50 tys. mieszkańców.

3. Postulujemy, aby gminy otrzymywały dotację wyprzedzająco („z góry”), do rozliczania z wykonanych usług, a nie odwrotnie: najpierw „kredytowały je” i oczekiwały przez długi okres na refundację środków od wojewody.

4. Konieczne jest rozwiązanie problemu mobilnych zespołów szczepień. Gminy wskazują, że jest ogromne zapotrzebowanie na wykonywanie szczepień w miejscu zamieszkania osób, które z obiektywnych powodów nie będą mogły dotrzeć do punktów szczepień. Deklaracja strony rządowej, że w każdym powiecie będzie co najmniej jeden taki mobilny zespół szczepień jest niewystarczająca. Naszym zdaniem ich liczba powinna być uzależniona od liczby mieszkańców powiatu. Znacznie wyższa w dużych miastach na prawach powiatu (jeden zespół na dzielnicę lub grupę dzielnic) oraz powiatach o największej liczbie mieszkańców (jeden zespół na 3 – 4 gminy).

Ponawiamy także prośbę o pilne przekazanie samorządom zestawienia aktualnie funkcjonujących mobilnych zespołów szczepień z danymi kontaktowymi dla pacjentów i koordynatorów gminnych.

5. Ze zdumieniem przyjmujemy postawę PFRON w odniesieniu do ~~na temat~~ wykorzystywania pojazdów zakupionych w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami” do dowozu osób z niepełnosprawnościami na szczepienia przeciwko Covid-19 oraz możliwości wykorzystywania w tym samym celu samochodów ZAZ-ów, jak również możliwości wykorzystywania samochodów zakupionych w ramach programu WRR do przewozu na szczepienia także osób bez niepełnosprawności.

W sytuacji nadzwyczajnego kryzysu, jakim jest pandemia, oczekujemy od PFRON nie tyle biurokratycznego podejścia do realnych problemów z transportem na szczepienia, ile otwartej postawy i skutecznego ich rozwiązywania, nawet jeśli miałyby to się wiązać z koniecznością przeprowadzenia pilnej nowelizacji prawa.

Z poważaniem

Piotr Całbecki
Współprzewodniczący Komisji